

Democracy and its Vulnerability.

“People employ euphemism to obscure the human cost of the political agenda they support.”

George Orwell

Content

A Survey.....	1
Energy Transition, an “Energiewende”, another Dutch Disease?	4
Het Juvenalisdilemma: Quis custodiet ipsos custodes?	5
Literature.....	6

Dr.I.Noordzij@leennoordzij.nl

www.leennoordzij.me

A Survey.

Anno 2018 our society is in great danger. Democracy as we know it is under attack. Recent publications on the subject matter are by Snyder(2018) and by Mounk(2018).

Parlementaire Democratie: Een systeem waarbij degenen die geregeerd worden in een positie verkeren om , hetzij via directe verkiezingen of via plebisciet, de trias politica te formeren. In sommige gevallen wordt ook de hoogste uitvoerder gekozen. Grote gevaren voor de parlementaire democratie zijn: populisme, tirannie van de meerderheid(geen respect voor de minderheid) en weinig openheid. Regeringen die problemen en de aanpak ervan niet duidelijk uitleggen, behoren tot de categorie zwakke regeringen. Voor de goede orde; met aanpakken bedoel ik niet de belastingen verhogen en daarmee de overheid te laten groeien. Zwakke regeringen kunnen beter maar zo weinig mogelijk veranderingen doorvoeren. Doet de zwakke regering dat wel dan leidt dit tot gevaarlijke situaties(Alexis de Tocqueville). Zwakke regeringen zijn geneigd te veel wetten en regels in te voeren. De uitvoerbaarheid wordt niet getest en er wordt al helemaal niet gehandhaafd. Dat kan ook niet of nauwelijks want veel wetten en regels zijn onontkoombaar tegenstrijdig. Mislukte wetten. De burger zal steeds bozer worden. Toynbee heeft een waarschuwende vinger in de lucht gestoken: “As a rule the demand for codification reaches its climax in the penultimate age before a social catastrophe, long after the peak of achievement in jurisprudence has been passed and when legislators of the day are irretrievably on the run in a losing battle with ungovernable forces of destruction. Caveat politici, caveat democracy.

Naast zelfbeheersing is het verantwoordelijk zijn en verantwoordelijkheid dragen een bouwsteen van de democratie. Er zijn groeperingen in onze maatschappij, de socialisten, die de burger van zijn of haar verantwoordelijkheid wil ontlasten en dat ook daadwerkelijk doen. “De Staat regelt het wel”. Deze groeperingen ondermijnen bewust(onbewust) de parlementaire democratie en dragen bij aan de verloedering: het afglijden naar een

autoritaire staat. Verder is De Publieke Opinie (opinie peilingen) democratie ondermijnend; het groepsdenken. Wat te doen? De burger heeft plichten, zoals het participeren binnen publieke aangelegenheden op lokaal niveau, het in leven roepen van vrijwillige associaties om collectieve problemen op te lossen en het beïnvloeden van landsbestuurders (Alexis de Tocqueville). De Tocqueville schrijft: "The truth is, when hostilities begin between parties, the government loses control over society". In America, since 2012, this is really happening. Maar ook in de oude wereld, Europa, liggen gevaren op de loer. Wanneer overheden problemen bagatelliseren of niet bespreekbaar maken gaat het ook bergafwaarts met onze democratie. Zolang alles goed gaat is er niets aan de hand. "General prosperity is favourable to the stability of all government but more particularly of a democratic community.... and more particularly of that portion of the community which is exposed to feel the pressure of want" (de Tocqueville).

In de titel van dit verhaal wordt de kwetsbaarheid van de parlementaire democratie genoemd. Een parlementaire democratie is niet van nature aanwezig. In "Democracy in America" legt Alexis de Tocqueville uit onder welke omstandigheden een democratie kan afglijden naar een autoritaire staat. Ook in "Political Order and Political Decay" besteedt Fukuyama aandacht aan dit thema met vooral de aandacht gericht op Amerika: "A broad loss of trust in the public sector. The anger is diffuse". Ook in Nederland moeten we oppassen, er moet geregeerd worden. Dat is lastig en gevaarlijk wanneer een meerderheid in de tweede kamer niet gepaard gaat met een meerderheid in de eerste kamer. Doel en functie van de Eerste Kamer kan gemakkelijk worden uitgehold.

Naar aanleiding van "The Road to Serfdom" van F. A. Hayek vraagt Keynes zich af waar de lijn te trekken van staatsinterventie. (Zie "Keynes Hayek, the clash that defined modern economics" door N. Wapshott). Als men de lijn al kan trekken is dat al zuivere Staatsplanning en ligt de autoritaire staat op de loer. De volgelingen van Keynes hebben met de zogenaamde vraagzijde regulering in de 60'er en 70'er jaren van de vorige eeuw veel schade aangericht. Anno 2014 zijn subsidies blijvende voorbeelden van staatsplanning met de belastingbetaler als kind van de rekening (Lerner).

In addition, Snyder (2018)

Wij, de burgers van Nederland, moeten er hard aan werken om onze parlementaire democratie te behouden. De conflicterende energieën van individuen en groepen moeten een plaats krijgen. De burgers moeten dan wel deelnemen aan het politieke proces en niet alleen gaan stemmen. Niemand hoeft zich in dat geval buiten gesloten te voelen. Ceremonieën rond instituten als koningshuizen dienen zeer bescheiden te blijven. Anders leidt dit alleen maar af van de dingen waarom het echt gaat. Onze tweede kamer leden spelen daarbij een belangrijke rol. Zij moeten bereid zijn om over lastige onderwerpen met hun kiezers in discussie te gaan. Daarbij mogen ze best blijf geven van enige algemene kennis zodat in hun uitleg de geschiedenis mede kan worden betrokken. Dat een tweede kamerlid denkt dat Nixon de spindoctor is/was van Romney helpt daar niet bij. Maar gelukkig heeft het kamerlid nu ergens anders een leuke baan. Laat het tweede kamer lidmaatschap vooral geen leuke baan zijn maar een leuke roeping!

Hoe behouden we het vertrouwen in onze politici? Tja, dat is ook essentieel voor de democratie. Als we de democratie willen vertrouwen zullen we politici met een "gezond" wantrouwen moeten beoordelen. Openheid is een minimum vereiste. De problemen die er

nu in Groningen zijn in relatie tot de gaswinning hadden in het verleden allang opgelost kunnen zijn door afspraken te maken met de bevolking aldaar dat de negatieve gevolgen van de gaswinning gecompenseerd zullen worden. Deze compensatie moet nu(2018) snel gebeuren. Nederland van het gas af? Een nogal ondoordachte aanpak.

(www.leennoordzij.me) .

Elders in Europa zijn er vergelijkbare problemen. Denk bijvoorbeeld aan Rheinland Westfalen en de kolenwinning.

Politici zijn ook maar mensen die met belangen in aanraking komen welke een aanslag kunnen betekenen op hun integriteit. Politieke macht is een magneet voor mensen die niet altijd het goede voor zullen hebben met de burger. Macht corrupteert nu eenmaal. Met het gevaar dat de rechten en vrijheden van de burger in gevaar komen. Cheques and Balances, maar cheques kunnen we nooit delegeren zonder te controleren.

Een sociaal sterke, effectieve overheid schept vertrouwen en wordt door dit vertrouwen in staat gesteld te functioneren. De overheid zal daarom ook zelf zeer waakzaam moeten zijn over haar omvang. Een samenleving heeft sturing nodig om rekening te houden met belangen en om conflicten te voorkomen maar wel zo min mogelijk sturing. Caveat Emptor: er zijn altijd weer individuen die, om hun ideologie er doorgedrukt te krijgen om een grote sterke staat roepen. De guillotine staat zo weer klaar (Schama, 1989).

Als een overheid de problemen waar wij voor staan niet benoemt, bespreekt en uitlegt dat er wat moet gebeuren, verloedert onze parlementaire democratie. Grote problemen zijn:

- **De omvang van de overheid.** Te omvangrijk met al haar adviesraden. Of zijn de adviesraden slechts bliksemafleiders? De afstand overheid en burger wordt door deze raden in ieder geval vergroot. De SER wordt in ieder geval niet serieus genomen met de aanstelling van Nijpels, de hoeder van het Energieakkoord. Nijpels die uitlegt dat windenergie niet wordt gesubsidieerd omdat de gebruiker betaalt(sic).
- **Subsidies.** The Dutch Chamber of Accountability(Algemene Rekenkamer) reports(may 2015) on a regular basis whether or not the Dutch Government obtains its budget targets. A chapter in the above mentioned report is dedicated to subsidies and the electric(hybrid) car. Well, as you can imagine, the effect of subsidies for electric(hybrid) cars appears to be rather unclear: €142 million cannot be related to any target. Not to say rather ineffective as most subsidies are by nature. The argument goes for this subsidy that it supports the development or innovation of electric(hybrid) cars. In the first place it is questionable whether electric(hybrid) cars reduces CO_2 levels compared with cars using just internal combustion engines. Not taking into account how these electric(hybrid) cars are used-just running on gasoline, who cares? Secondly, subsidies do not stimulate manufacturers. At the contrary, they will “sit on their hands”. Part of their costs are covered by subsidies. So, why innovate?
- De nauwelijks betaalbare gezondheidszorg.
- **De omvang van de verzorgingsstaat.** Om het voorbeeld van de pensioenen nog maar weer eens te noemen: het is toch niet goed dat allang uitgelegd had moeten zijn dat de pensioengerechtigde leeftijd verhoogd had moeten worden? Een leeftijd die stamt uit een Bismarckiaans tijdperk; de tweede helft van de 19^e eeuw! Maar ja, “In

our time, political speech and writing are largely the defence of the indefensible”, George Orwell.

- **Mislukte wetgeving**(Wissenburg). Een onontkoombaar gevolg van een te grote overheid is tegenstrijdige wetgeving. Een kleine overheid kan ook ondoordachte wetten maken, maar de kans is kleiner door een geringere hokjes mentaliteit. Zomaar wat recente voorbeelden van mislukte wetgeving. De zorg en het PGB. Dat gaat natuurlijk altijd mis want het gaat om subsidies. Fiscale wetgeving: extra schenking voor aflossing van hypotheek. Tja, wie kan er zoal schenken? Mensen die geld hebben en die de hypotheekproblemen wel op een andere manier kunnen oplossen. Gevolg: er wordt niet echt afgelost in de zin der wet maar er worden duurdere huizen gekocht. Het gevolg daarvan is dat de huizenprijsluchtbel in stand wordt gehouden. Wetgeving voor bonussen. Ondoordacht en daardoor mislukt. Zou de overheid echt buiten de besluitvorming blijven voor de verlenging van de WW met een jaar? Arme werkeloze, een jaar WW er bij is bijna 100% garantie om nooit meer aan het werk te komen. Ondanks alle vrome verhalen over hulp om weer snel aan de slag te komen. Waar zou de prikkel om weer aan het werk te gaan vandaan moeten komen.

Overgangsregeling oldtimers. De belastingdienst heeft geen enkele controle uitgeoefend op deze overgangsregeling. Waarom is deze overgangsregeling dan zo ingevoerd? Had dat ook eenvoudiger gekund?

- **Displaced persons in The Netherlands.** Vluchtelingen in Nederland en de regels. Het enige wat vluchtelingen kunnen doen die in Nederland aankomen is doodstil te blijven zitten of liggen. Door de vele regels mogen de vluchtelingen niets of bijna niets. Dan is het voor de hand liggend dat een vluchteling denkt dat hij/zij in een hotel is gehuisvest met totale verzorging. Tja, dan is elke ochtend hetzelfde ontbijt niet acceptabel. En zijn de douches en toiletten al gauw te vies. Het is heel begrijpelijk dat de vluchteling dat vindt. Of niet? Populair maakt de vluchteling zich er niet mee. Maar wat kan hij/zij daaraan doen? Je mag niets, dan kan je alleen nog maar klagen. Wat te doen? Het is in ieder geval handig als de regering de nodige uitleg geeft. Maar laat de regering vooral voor de vluchtelingen een aantal regels afschaffen zodat ze zelf hun onderkomen kunnen bouwen en schoonhouden. De lokale overheid kan dan verder aangeven wat handige regels zijn waaraan in ieder geval moet worden voldaan.

Energy Transition, an “Energiewende”, another Dutch Disease?

An example of the decline and fall of the Dutch democratic Institutions.

In The Netherlands(2018) the Dutch government celebrates Great Expectations of the Energy Agreement(Energie Akkoord) and the Climate Agreement(Klimaat Akkoord). To fulfil these expectations the government has invited several associations to propose the building blocks for the Great Expectations.

The associations are the interested parties(so-called single issue associations) not voted for by the Dutch citizens and in this way not representing the voters. The democratic representatives of the House of Representatives(Tweede Kamer) are excluded in this process of creating building blocks.

In this so-called “polder model” , i.e. neo-feudalism, this complex subject matter (energy

transition) is dealt with by a group of people having no democratic relation with the democratic institutions. Hence, no cheques and balances for this complex subject matter. A complexity, from a technological point of view briefly discussed in a special report in The Economist, March 17th 2018. In Noordzij the transition from natural gas to electricity(wind- and solar power) is discussed.

So no Circle(Eggers) and Black Mirror(Netflix) , no 1984, but the middle ages: a neo-feudal approach.

An additional remark on the “polder model”. There is nothing wrong with the polder model as long as it applies to a single polder. In that particular case the inhabitants of their polder play a decisive role in the polder structure. You see local democracy at work. Well, having a network of polders the “polder model can perform a democratic job. Alas, The Netherlands is obviously considered to be a single polder.

Furthermore, with respect to the House of Representatives(Tweede Kamer) the representatives should create their own advisory committee's in order not to be overruled by the government poldersystem.

With respect to the Government and its cooperation with the single issue associations: do not get involved in preferences for one or the other technology, picking winners. It will be a failure(Noordzij,2).

Het Juvenalisdilemma: Quis custodiet ipsos custodes?

Dat zal de burger(m/v) moeten doen aan het eind van de dag. Een reden te meer om een kleine overheid na te streven en de uitvoeringsbevoegdheden van de overheid in kleinere eenheden onder te brengen zo dicht mogelijk bij de burger/kiezer. Op deze manier kan de overheid klein worden gehouden en paal en perk worden gesteld aan de overheid. Want een grote overheid heeft veel (beleid)ambtenaren die allemaal nuttig werk willen doen met veel onuitvoerbare wetten tot gevolg.

Ons wacht anders weinig vrolijkheid. Op het gevaar af mij te bezondigen aan historicisme lijkt onze westers maatschappij toch veel op wat Toynbee noemt “the universal state”. Wij zijn niet langer arrogant Maar “nudge to the external proletariat. Absorbing the culture of the external proletariat. Absorbing their religion. The barbarians are already within our gates. Toynbee mentioned the external proletariat using Westerns communication infrastructure”. Voor Toynbee maakt dit deel uit van de ondergang van de “universal state”.

In his book “Dreams of Earth and Sky” Dyson discussed in chapter 12 the rulers and the ruled. There he stated: “The right question to ask was not ‘Who are the best rulers?’ but ‘How do we make sure that rulers can be peacefully replaced when they rule badly?’”. Democratic systems of government are designed to answer the latter question. Elections are held not to choose the best rulers but to give us a chance to get rid of the worst without bloodshed”. Well, I think Dyson is quite right.

Literature.

Dyson, F., *Dreams of Earth and Sky*, New York Review Books, 2015.

Eggers, D., *The CIRCLE*, Penguin Essentials, 2013.

Fukuyama, F., *Political Order and Political Decay*, Profile Books, 2014.

Hayek, F. A. , *The Road to Serfdom*, The University of Chicago Press, 2007.

Lerner, J., *Boulevard of broken dreams*, Princeton University Press, 2009.

Mounk, J., *The People vs Democracy: Why our Freedom Is in Danger and How to Save It*, Harvard University Press, 2018

Noordzij, L., *Nederland zonder Aardgas?*, www.leennoordzij.me ,2018.

Noordzij 2, L., *Innovation and its Fallacies*, www.leennoordzij.me , 2018.

Schama, S., *Kroniek van de Franse Revolutie*, Olympus, 1989.

Snyder, T., *The Road to Unfreedom: Russia, Europe, America*, Penguin Random House, 2018.

The Economist, , *Geopolitics of Energy*, A Special Report, March 17th 2018.

Tocqueville, de A., *Democracy in America*, The University of Chicago Press, 2000.

Toynbee, A. J., *A study of history*, abridgement, reprinted, Oxford University press, 1965.

Wapshott, N., *Keyenes Hayek, The Clash That Defined Modern Economics*, Norton &Company, New York/London, 2011.

Wissenburg, M., *Creatief met Afschaffen*, Liberaal Reveil 2, 2014.